

KLAGANDE

Jennie Tinderfjäll
TV 4 Nyheterna Västerbotten
Box 22
901 02 Umeå

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kommunstyrelsen i Umeå kommuns beslut den 7 januari 2009,
se bilaga A

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

Jennie Tinderfjäll yrkar att få ta del av kommunalrådet Lennart Holmlunds textmeddelanden, SMS, under perioden den 1 juni – den 18 december 2008.

Kommunstyrelsen avstyrker bifall till överklagandet och anför följande. SMS är inte att anse som allmän handling utan bör jämföras med ett telefonsamtal, som omfattas av förvaltningslagens regler om dokumentations- skyldighet och ska resultera i en tjänsteanteckning i den mån det väcker eller tillför ett ärende något. Rent tekniskt har kommunen ingen metod att bevara textmeddelandet som sådant. Om domstolen skulle finna att ett SMS är en allmän handling vill kommunen hävda antingen att de i målet aktuella SMS:en inte längre existerar då de automatiskt raderats eller att det är ytterst få som är inkomna till myndigheten eller upprättade vid myndigheten på det sätt som tryckfrihetsförordningen föreskriver. De avser istället i första hand intern kommunikation inom myndigheten eller kommunikation till kommunalrådet i egenskap av medlem i ett politiskt parti. De flesta använder SMS för korta meddelanden vars innehåll oftast är av mindre vikt och därmed inte behöver registreras eller bevaras i enlighet med sekretesslagens bestämmelser.

I erinringar tillägger Jennie Tinderfjäll att en enkel mobiltelefon kan bära minst 200 textmeddelanden innan minnet är fullt och att det innebär att det bör finnas gott om tid och möjlighet att spara kommunikation inom kommunens ordinarie data- och serversystem.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen, TF, är en handling en framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. Handling är allmän, om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet. En upptagning som avses i första stycket anses, enligt andra stycket i samma paragraf, förvarad hos myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas.

Enligt 2 kap. 4 § TF anses brev eller annat meddelande som är ställt personligen till den som innehar befattning vid myndighet som allmän handling, om handlingen gäller ärende eller annan fråga som ankommer på myndigheten och ej är avsedd för mottagaren endast som innehavare av annan ställning.

Enligt 2 kap. 6 § TF anses en upptagning som avses i 3 § första stycket inkommen till myndighet när annan har gjort den tillgänglig för myndigheten på sätt som anges i 3 § andra stycket.

Frågan i målet är om Jennie Tinderfjäll har rätt att få del av kommunalrådet Lennart Holmlunds SMS under viss period.

Kammarrätten gör följande bedömning.

SMS kräver tekniskt hjälpmedel för att kunna uppfattas och utgör en upptagning av det slag som anges i 2 kap. 3 § första stycket TF. Det råder således ingen tvekan om att ett SMS är en *handling* enligt TF.

En upptagning är till följd av bestämmelsen i 2 kap. 3 § andra stycket TF att anse som *förvarad hos myndigheten* så snart den är tillgänglig för behörig befattningshavare. Således är SMS förvarade hos myndigheten efter att de inkommit till eller har skapats i en mobiltelefon och är möjliga att öppna och läsa (jfr JO 1990/91 s. 380). Av 2 kap. 4 § och 6 § TF följer att handlingens innehåll blir avgörande för om en handling är allmän eller inte. För att en handling som blivit tillgänglig för behörig befattningshavare också ska anses *inkommen till myndighet* förutsätts att denne befattningshavare mottagit handlingen i tjänsten (jfr RÅ 1987 ref. 147). Det förutsätter således en bedömning av varje handling för sig. Det bör påpekas att det vid denna bedömning enligt kammarrättens mening saknar betydelse om telefonen och/eller abonnemanget som ett SMS skickats till eller skickats från är en befattningshavares privata eller har tillhandahållits av myndigheten såsom arbetsgivare.

Tidpunkten för när SMS ska anses inkomna sammanfaller med tidpunkten för när de ska anses förvarade, dvs. när de är tillgängliga för myndigheten/behörig befattningshavare.

Bedömningen av om ett SMS är *upprättat hos myndigheten* skiljer sig inte från den bedömning som görs beträffande andra handlingar. Således krävs även i denna fråga en prövning av varje enskild handling.

Utöver bestämmelsen i 2 kap. 4 § TF innehåller 2 kap. TF ytterligare bestämmelser som innebär att en handling, som annars vore allmän, på grund av sitt innehåll ändå inte blir en allmän handling. Kammarrätten konstaterar att dessa bestämmelser givetvis är tillämpliga även beträffande SMS.

Det anförda innebär således att de aktuella SMS:en är allmänna handlingar i den mån de inte utesluts till följd av prövningen av ovan redovisade förhållanden.

Av naturliga skäl inkommer och upprättas myndigheters SMS nästan uteslutande via olika befattningshavares telefoner. Det tekniska hjälpmedel varigenom upptagningen blir tillgänglig för myndigheten kommer därmed inte sällan att befinna sig någon annanstans än inom myndighetens lokaler. Vidare kan det antas att det i telefonen förekommer såväl privata meddelanden som allmänna handlingar. Detta uppställer speciella krav på myndigheten som har att fullgöra sin skyldighet att säkerställa allmänhetens tillgång till de SMS som utgör allmänna handlingar utan att riskera att komma i konflikt med det skydd för privata meddelanden som finns.

I förevarande mål framgår inte att kommunstyrelsen har gjort någon prövning utifrån de ställningstaganden kammarrätten redovisat ovan beträffande de begärda textmeddelandena. Det är därför inte möjligt för kammarrätten att uttala sig om i vilken utsträckning begärda SMS verkligen angår kommunens verksamhet på sådant sätt att de utgör allmänna handlingar eller om det föreligger något hinder mot att låta Jennie Tinderfjäll ta del av dem. Målet ska därför återförvisas till kommunstyrelsen för förnyad prövning beträffande varje textmeddelande för sig.

BESLUT

Kammarrätten återförvisar målet till Kommunstyrelsen i Umeå kommun för förnyad prövning i enlighet med det anförda.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 2).

		
Gunnar Pettersén kammarrättsråd	Anders Lind kammarrättsråd referent	Mats Johnsson tf. assessor

Bilaga A

2009-01-07

TV 4
att: Jennie Tinderfjell
Box 22
901 02 UMEÅ

Begäran om utlämnande av allmän handling.

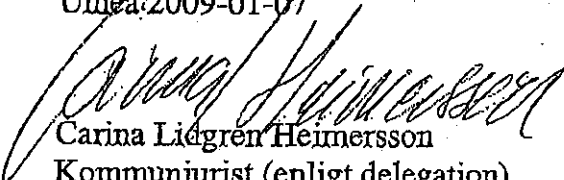
Ni har begärt att ta del av Lennart Holmlunds SMS under en viss tidsperiod.

De handlingar ni begärt ut är enligt kommunens bedömning inte att betrakta som allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningens andra kapitel.

Beslut

Kommunstyrelsen i Umeå avslår er begäran om att få ut allmän handling med ovanstående motivering.

Umeå 2009-01-07

Carina Lidgren Heimersson
Kommunjurist (enligt delegation)

Umeå Kommun
Stadsledningskontoret
Postadress 901 84 UMEÅ
Besöksadress Stadsbuset
Tel växel nat 090-16 10 00
Tel växel int +46(0)90-16 10 00

Handläggare Carina Lidgren Heimersson
Tel direkt 090-16 12 54
Tel mobil 070-586 12 54
Fax nat 090-16 32 08
Fax int +46(0)90-16 32 08

E-post carina.lidgren@umea.se
Webbadress www.umea.se
Org nummer 212000-2627
Bankgiro nr 759-8899
Postgiro nr 62000-5